

HOOGEVEEN

Kerst in takken

Woensdag 11 december van 14.30 tot 16.00 uur. Deze middag gaan we een kerstboom van takken maken voor aan de muur. Je gaat leren knopen maken en misschien kun je dat al een beetje, dat is wel handig. Heb je een lampjesnoer (op batterij) dan mag je die meenemen. Leeftijd vanaf middenbouw. Geen kosten, wel aanmelden. Locatie: IVN-Struunthuis in het Steenbergerpark. Contact: hoogveevinn@gmail.com

ZUIDWOLDE

Lezing Kirgizië

Donderdag 12 december om 20.00 uur in de Boerhoorn. Oosterweg 14. Lezing van Ruud van Donkeelaar over Kirgizië. Ruud maakte vorig jaar een reis door deze voormalige Sovjet Republiek. Hoge gebirgen met toppen tot 7000 meter in een land met grote verschillen in zomer en winter. De grote variatie aan grondsoorten, regenval en hoogtes dragen bij aan een rijke biodiversiteit. Ruud laat veel van deze natuur zien maar ook van het leven van de mensen die er wonen.

RUINEN

Speurtochten

Kom speuren in het Dwingelderveld. Van woensdag tot en met zondag van 10.00 tot 17.00 uur is bezoekerscentrum Dwingelderveld geopend. Bendense 22. Je kunt daar een leuke speurtocht huren voor diverse leeftijden. Bijvoor-

voor diverse leeftijden. Bijvoorbeeld de herfstspeurtocht, geschikt voor kinderen vanaf 4 jaar en er is een versie voor kinderen vanaf 8 jaar.

DROUWEN

Vollemaan-wandeling

Donderdag 12 december van 18.30 tot 20.30 uur. Kom naar Buitencentrum Boomkroonpad voor een wandeling over de Hondsrug onder het schijnsel van de volle maan. Honden niet toegestaan. Kosten € 8, kinderen € 5. Start: Steenhopenweg 4. Contact 0592-377305 of boomkroonpad@staatsbosbeheer.nl.

Geen gangbare aantallen ganzen en zwanen

■ Vogels trekken niet verder dan strikt noodzakelijk

Zogauw de eerste ganzen- en zwanentelling er aan komt, altijd eind september, denk je bij jezelf: hoe zal het de komende winter gaan. Komen toendrarietganzen, wilde zwanen en misschien kleine zwanen naar Nederland, dus ook naar Drenthe?

Je bekijkt even de foto's die je hebt gemaakt in de winter van 2009 op 2010: sneeuw, vorst, kinderen die een sneeuwpop maken, prei en boerenkool in de groentetuin steken net boven de sneeuw uit, in de haven van Lauwersoog tientallen sneeuwgorzen en wilde zwanen en toendrarietganzen op weilanden van de Molenoevers bij Echten. De laatste grote groepen toendrarietganzen, wilde zwanen en enkele kleine zwanen zag ik in de winter van 2013 op 2014 op Kremboog: 3000 toendra's en 350 wilde zwanen. Ze werden alle verjaagd, want ze hadden de akkers met groenbemesting volledig kaal gevreten. Overwinterende ganzen en zwanen. De trend wees jarenlang omhoog, iedere winter meer vogels op stoppelvelden van mais en op weilanden. Toen stabiliseerden de

aantallen en vanaf de winter van 2017 op 2018 is er duidelijk sprake van een afname. Eind 2018 kregen we een bevestiging van die afname. Ik tel vanaf september elke maand drie gebieden. De hele winter van 2018 op 2019 waren er nauwelijks toendrarietganzen en helemaal geen wilde zwanen, laat staan de gezamenlijke kleine zwanen. Zelfs trekkende knobbelzwanen kwamen niet in de aantallen van weleer naar de Molenoevers. Waar verbleven al die duizenden vogels?

Tijdens de herfst van 2017 en 2018 bleef het in het Oostzegebied relatief zacht weer met veel regen, vooral in het zuiden van Finland en de Baltische Staten. Ook hier wordt steeds meer mais geteeld. Door overvloedige regen konden de boeren hun stoppelvelden niet

Toendrarietgans, Nijstad. Hero Moorlag

ploegen. Voer voor ganzen en zwanen. Kolganzen deden zich eerst tegoed aan de stoppels, gevolgd door toendrarietganzen. Ganzen en zwanen bleven door verandering in het voedselaanbod hangen in Denemarken en Noord-Duitsland. Waarom zou je doorvliegen naar Nederland als je voldoende voedsel kunt vinden aan het begin van de trekroute.

Plenty grauwe ganzen

Heeft de klimaatverandering met de nieuwe trekstrategie van ganzen en zwanen te maken? Zou best kunnen. Ik ben heel benieuwd hoe de winter er in januari en februari 2020 uitziet. Bij strenge vorst in het noorden kunnen duizenden toendra's en kolganzen alsnog naar ons land komen. Voorlopig blijft het, vanaf september 2019, grauwe ganzen tellen. Die zijn er plenty. Ze hebben overal in ons land gebroed en verzamelen zich in de herfst in waterrijke natuurgebieden om daar te overnachten, zoals in de

Boerenveense Plassen ten oosten van Pesse. Overdag trekken ze naar weilanden en stoppelvelden om er te fourageren. Je telt al gauw op een ochtend duizend grauwe ganzen, driehonderd grote Canadese ganzen en in oktober de eerste honderden kolganzen. Die laatste zijn de echte trekkers uit het noorden. Nog niet in de aantallen van 2013, maar toch. Goed kijken tussen de grauwe en de Canadese, want tien tegen één zwemmen er kleine groepen nijlganzen tussen. Voor brandganzen, rotganzen en grote zwermen kol- en toendrarietganzen moeten we naar het Lauwersmeergebied. Vooral aan de Friese kant tref je op de weilanden rond Anjum, Ezumazijl en Ezumakeeg duizenden ganzen. Hier vind je ook wilde en kleine zwanen. Komt de trek echt op gang door kou in het noorden, dan levert een dagje Lauwersmeer met gemak tienduizend ganzen op. ■

Hero Moorlag

Knobbelzwaan en drie wilde zwanen. Molenoevers, januari 2013. Hero Moorlag

Stadspark als groene longen en veilige speelplek

HOOGEVEEN Ik knipper nog een keertje met de ogen. Iedere keer als ik het woord Stadspark lees, denk ik aan Amsterdam met het Vondelpark of het Sonsbeekpark in Arnhem. En als ik nog een keer met de ogen knipper dan zie ik het park bij mij om de hoek. De downburst heb ik nog vers in het geheugen. Een op het netvlies gebrande herinnering en een park in puin. Het gaat over het park Dwingeland. Wessels Boer schonk in 1928 een terrein van circa 1 hectare aan de gemeente Hoogeveen, met de bepaling dat het voorste gedeelte ervan nooit bebouwd mag worden en voor altijd de bestemming "park" moet krijgen. Het is het oudste park van Hoogeveen. In 2007 werd het park voor de helft verwoest door de downburst. Daarna volgde brand in de sporthallen en afbraak van de school Mavo Dwingeland. Een parkeergarage kwam er en werd weer gebouwd en geïmagineerd. En iedereen zit er met een ander belang. Het park werd iets groter, anders.

Park Dwingeland na de downburst in 2007. Archief Grietje Loof

In 2015 kwam er een plan op tafel. Stadspark Dwingeland. Er werd grootst gedacht, dat mag. Er werd actiegevoerd tegen geplande bouw, dat mag. Er werd hiernaar toegevoerd dat het park werd platgewalst, het werd kaal, woest en ledig. Het is na-

tuurlijk zo dat je eerst moet afbreken voor je kunt opbouwen. Ik heb de plannen en filmpjes voorbij zien komen en zie nog steeds niet waarin dit park de omslag naar stadspark kan maken. In mijn tuin werd het na de afbraak aardig wat rustiger. Waar moeten

mussen, merels, egels en al het andere grut naar toe vluchten als alle struikgewas uit het park ineens verdwijnt. Het was een kaal slag zo vlak voor de winter. Inmiddels twee winters verder is het nog steeds kaal. Ik ben niet ongeduldig, ik ben realistisch. Ik werk samen met kinderen uit de wijk. Deze basisschoolkinderen zijn geboren na 2007. Zij hebben het park nooit gekend als een fijne veilige plek. De kinderen die hier nu wonen en naar school gaan, zij willen geen stadspark met 12 evenementen, ze willen een park waar je Natuurlijk kunt spelen. Waar bomen zijn om in te klimmen, een park waar ze trots op zijn, waar ze ook later met warme gevoelens aan terugdenken. Stadspark Dwingeland, groene longen van de stad. Mijn hart gaat harder kloppen als ik denk dat deze groene long voor kinderen de veilige speelplek wordt. ■

Grietje Loof,
IVN-afdeling Hoogeveen